

اگر احساس خواب به شما دست داد در مکان امنی مانند پارکینگ‌های جاده‌ای خودرو را متوقف کنید و از توقف در شانه بزرگراه خودداری کنید.

تالاسمی‌ها نباید بابت دارو پول بپردازند

رئیس بنیاد بیماری‌های خاص می‌گوید بیماران تالاسمی برای تهیه دارو نباید هزینه‌ای پرداخت کنند. فاطمه هاشمی در این باره گفت: «اگر بیماران خاص را افراد هموفیلی، تالاسمی و دیالیزی بدانیم، وضع نسبتاً خوبی دارند، اما تالاسمی‌ها اخیراً برای تهیه دارو با مشکلاتی مواجه شده‌اند. تالاسمی‌ها نباید برای دارویی که می‌گیرند، هزینه پرداخت کنند و این یکی از مشکلاتی است که برای بیماران تالاسمی ایجاد شده است.» به گزارش ایسنا و ادامه داد: «در مورد بیماران دیالیزی نیز باید بگویم که هر چند این بیماران وضع نسبتاً خوبی دارند، اما اخیراً با توجه به تحریم‌ها تهیه دستگاه دیالیز مقداری سخت شده است. خوشبختانه بر اساس اعلام وزارت بهداشت تلاش‌هایی برای خرید ۵۰۰ تاهزار دستگاه دیالیز صورت گرفته، اما این دستگاه‌ها هنوز وارد کشور نشده که بخواید توزیع شود. متأسفانه به دلیل بی‌توجهی به مباحث پیشگیرانه، تعداد بیماران دیالیزی رو به افزایش است و اکنون حدود ۳۲ هزار بیمار دیالیزی در کشور داریم.»

”

انتقال آب خزر به سمنان علمی است و به اشتغال استان کمک می‌کند

احمد همتی - نماینده

سمنان | طرح انتقال آب دریای خزر به سمنان یکی از طرح‌هایی است که از سال‌های بسیار دور در مورد آن بحث شده است و حالا با مطرح‌شدن دوباره آن

متأسفانه گروهی اطلاعات اشتباه می‌دهند. افرادی که در این زمینه اظهار نظر می‌کنند، اطلاعات کمی دارند که هم در زمینه ویژگی‌های دریای خزر، هم قوانین آب و هم در مورد روندی که در این زمینه طی شده و بیشتر بر خوردشان سلیقه‌ای است تا کارشناسی. این طرح بعد از سال‌ها مطالعه توانسته‌از محیط زیست مجوز بگیرد و از طرف وزارت‌خانه‌های مرتبط هم مجوز مورد نیاز را کسب کرده البته این در حالی است که ردیف بودجه‌ای هم برای سال ۹۸ برای این طرح در نظر گرفته نشده است. یکی از نکاتی که کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد، این است که بحث آب در قانون اساسی بحثی حاکمیتی است و تصمیم‌گیری در مورد آن به عهده یک شهر یا یک استان خاص نیست. البته در اصول قانون به توزیع عادلانه آب و انتقال آن اشاره شده است. طرح انتقال آب دریای خزر، طرحی است که بحث‌های محیط‌زیستی و قانونی‌اش را طی کرده و با تصمیم حاکمیت اجرا خواهد شد. بحث بعدی که منتقدان در آن اشاره می‌کنند، خود دریای خزر است و به نظر می‌رسد این گروه با ویژگی‌های دریای خزر آشنایی ندارند؛ دریای خزر ۸۰ درصد منابع خود را از یک منبع تأمین می‌کند و ۲۰ درصد باقیمانده آن از سایر رودها تأمین می‌شود و حجم مشخص شده برای سمنان در مقابل آن بسیار ناچیز است. یکی دیگر از ویژگی‌های این دریا این است که به دریای سیاه راه دارد و در کمبسیون دریای خزر که امضا شد، یک بند به همین مسأله اختصاص داشت. یکی از مسائل در مورد دریای خزر این است که کشور‌های حاشیه خزر از این منبع استفاده می‌کنند و ما هم به همان نسبت حق بهره‌برداری از این دریا را داریم و مسائلی از این دست که از طرف منتقدان مطرح می‌شود، سبب می‌شود ما خودمان را تحریم کنیم و به دیگران اجازه برداشت بیشتر بدهیم. طرح انتقال آب

از دریای خزر بحث جدیدی نیست و از قبل از انقلاب این طرح مطرح بوده و مختص یکی دو دولت قبل نیست؛ حتی در دوران مرحوم هاشمی هم در مورد آن بحث‌هایی صورت گرفت. سمنان ششمین استان پهناور کشور است و همین رتبه را در زمینه معادن هم در کشور دارد. همه زمین‌های این استان شور نیست بلکه زمین‌های خوبی برای کشاورزی وجود دارد، در حالی که این آب‌قرار نیست در بخش کشاورزی مورد استفاده قرار بگیرد، بلکه برای شرب و بخش صنعتی است که از کل آب مورد نیاز استان سهم ۱۰ درصدی دارد. نکته دیگری که باید به آن اشاره کرد و گویا از نظر منتقدان طرح دور مانده، این است که بسیاری از بیکاران استان‌های مازندران و گلستان در بخش‌های صنعتی سمنان مشغول به کارند و اجرایی شدن این طرح می‌تواند به اشتغال کمک کند؛ اشتغال سمنان و استان‌های همجوار آن همچون مازندران و گلستان.

“

و گزیننه‌های مختلف نحوه تأمین آب مطالعه نشده است. این در حالی است که اگر در استان سمنان پروژه‌های پخش سیلاب، آبخوان‌داری، تغذیه مصنوعی آب‌های زیرزمینی و مدیریت اصولی منابع آب را اجرا کنیم، قطعاً این استان با هیچ مشکل آبی مواجه نخواهد بود، اما اگر قرار است مصرف آب ارباب ۱۰۰ سال آینده بخوایم ببینیم، نمی‌دانم کدام استان در کشور چنین پروژه‌ای برایش پیش‌بینی شده که بخوایم برای سمنان چنین کنیم.»

سر نوشت خزر چه خواهد شد؟

هادی کیادلبیری، عضو هیأت‌علمی دانشگاه علوم و تحقیقات و رئیس انجمن جنگلبانی ایران که در دوره‌های قبلی طرح مسأله انتقال آب دریای خزر در جلسات ارزیابی طرح حضور داشته، به «شهر وند» می‌گوید: «ما علاوه بر بحران‌های طبیعی که هر روز با آن دست‌وپنجه نرم می‌کنیم، بحران‌های مدیریتی هم داریم.» بر اساس گزارش ارزیابی که از سوی اداره آب استان مازندران پیش از این انجام شده بود، این طرح ۶۴ هکتار از جنگل‌های مازندران را هم تخریب می‌کند. این متخصص جنگلداری با اشاره به این که کشور‌های توسعه‌یافته برای اجرای چنین طرح‌هایی، آثار بلندمدت آن را هم بررسی می‌کنند، ادامه می‌دهد: «جرای چنین طرحی مسأله کوچکی نیست. از بین‌رفتن ۶۴ هکتار از جنگل‌های هیرکانی تنها یکی از مسائلی است که در پی انتقال آب پیش خواهد آمد. جنگل‌های هیرکانی در طول این سالیان به قدر کافی با طرح‌های توسعه‌ای از بین رفته و با گذشتن مسیر انتقال آب از خزر به سمنان، باز هم تکه‌تکه خواهد شد؛ این بزرگ‌ترین عامل از بین‌رفتن زیستگاه‌هاست. با این روند ثبت جهانی جنگل‌های هیرکانی هم به خطر خواهد افتاد.»

هم‌مثال می‌زنند. تجربه‌هایی مثل انتقال آب دریاچه آرال که روزگاری چهارمین دریاچه بزرگ جهان بود، اما حالا از صفحه زمین پاک شده است، چرا که به دلیل سیاست‌های غلط شوروی سابق در انحراف آب‌ها به سوی سدها و کشاورزی و کمبود بارش در دهه‌های اخیر، به طور کلی خشک شده؛ اتفاقی که امروز دریای خزر را تهدید می‌کند. اردیبهشت ماه دوسال پیش ۳۰ استاد برجسته محیط‌زیستی کشور در مخالفت با انتقال آب دریای خزر در نامه‌ای نوشته بودند: «این طرح، هم فاقد توجیه اقتصادی و هم فاقد ارزیابی جامع تخصصی و محیط‌زیستی است.»

درست دوسال پیش رئیس‌جمهوری بار دیگر در سفر به سمنان وعده انتقال آب داده و گفته بود که «این استان برای صنعت، کشاورزی و مصارف دیگر به آب نیازمند است و قرار است این طرح به‌صورت حساب‌شده بررسی و عملیاتی شود.» روحانی تأکید کرده بود که انتقال آب دریای خزر به استان سمنان مستلزم رعایت مسائل زیست‌محیطی است و «می‌توان آب را از دریای خزر به سمنان منتقل کرد و در عین حال همه مسائل محیط‌زیستی را مدنظر قرار داد، تا مشکلی به وجود نیاید.» در این باره عده‌ای از متخصصان می‌گویند به جای صرف بودجه عظیم ۸ هزار میلیاردی، می‌توان طبق توان منطقه قدم برداشت و نیازی به تغییر در اکولوژی منطقه دیگر نیست، چرا که با بررسی نیاز و توانایی سمنان که با مصرف بهینه به انتقال آب نیازی ندارد، این هزینه می‌تواند در دیگری از کشور رادمان کند.

نمایندگان مجلس در و طیف

این جملات روحانی بود: «امروز از نظر دولت مشکلات انتقال آب از شمال ایران به استان سمنان بر طرف شده و کار‌های مطالعاتی مربوطه نیز انجام شده است. از فردا صبح اگر سرمایه‌داری خواهد برای انتقال آب از شمال به مرکزیت کشور از جمله سمنان اقدام کند، دولت این آمادگی را دارد تا امکانات لازم را در اختیار او قرار دهد.» این سخنان طرفداران و مخالفان داشت. مثل علی ادیبانی، نماینده مردم قائمشهر که ظهر شنبه با بیان این که انتقال آب دریاچه خزر عوارض سیاسی، اجتماعی و طبیعی دارد، گفت: «دریاچه و آب خزر یک سرمایه ملی و بین‌المللی است.»

روز شنبه ولی‌الله ناناونکناری، نماینده بایلسر و فردونکنار در مجلس هم با اشاره به مخاطره آمیز بودن انتقال آب خزر به سمنان و نیاز بیشتر مازندران به آب نسبت به استان سمنان خطاب به رئیس‌جمهوری گفت: «انتظار داریم نظرات کارشناسان محیط‌زیست، وزارت نیرو و سایر متخصصانی که پیشتر به بررسی و تحلیل این موضوع پرداخته‌اند، مورد توجه قرار گیرد.» از سوی دیگر قرار است نمایندگان طی تذکر کتبی و طرح سوالات از وزیر نیرو در خواست کنند دلایل مطرح‌شدن چنین طرحی را توضیح دهد؛ مطلبی که سال گذشته در دستور کار قرار گرفت و مجلس آن را رد کرد.

کدام استان اولویت دارد؟

صحت از اجرای این طرح در حالی است که به گفته تورج فتحی کارشناس منابع آب، سمنان در مقایسه با دیگر استان‌ها، در اولویت آبرسانی قرار ندارد: «از میان استان‌هایی که در دامنه‌های جنوبی رشته کوه البرز قرار گرفته‌اند؛ از زنجان در غرب تا قزوین، البرز، تهران، سمنان و خراسانی رضوی، اگر این‌ها را از نظر وضع منابع آبی، تعادل بین منابع مصارف، بر‌خورداری از منابع آب زیرزمینی و سطحی، میزان مصرف در بخش‌های کشاورزی، شرب و صنعت و همین‌طور ترکیب جمعیتی مقایسه کنیم، سمنان به‌طور قطع اولویت آخر برای انتقال آب است.»

کدام استان اولویت دارد؟ فتحی می‌گوید: «اگر واقعاً به نقطه‌ای برسیم که ناچار هستیم حتی به اندازه یک میلیون مترمکعب آب از دریای خزر به دامنه‌های جنوبی البرز منتقل کنیم، به‌طور قطع استان سمنان از شهرستان ایوانکی تا شاهرود در شرق اولویت آخر را خواهد داشت؛ چرا که این استان از نظر کشاورزی پتانسیل بالایی در مقایسه با استان‌هایی که نام برده شد، ندارد و از نظر میزان جمعیت و مصرف منابع آبی هم در اولویت نیست. از این‌ها گذشته، اگر بخوایم به وسیله انتقال آب بحران منابع آبی دامنه‌های جنوبی البرز را حل کنیم، به‌طور قطع خراسان رضوی و تهران در اولویت خواهند بود؛ تهران به دلیل جمعیت بالا، بحران فرونشست دشت‌ها و پایتخت‌بودن و خراسان رضوی به این دلیل که از آب‌های سطحی بر‌خوردار نیستند و بیلان منابع آبی‌شان در ۲۰ سال گذشته به‌طور پیوسته منفی بوده است. بسیاری از دشت‌های خراسان رضوی از دشت سبزوار تا مشهد یا دچار فرونشست شده‌اند یا سال‌هاست آب باکیفیت مناسب برای شرب و کشاورزی نداشته‌اند. بنابراین از نظر بحران وضع بدتری از سمنان دارد.» از طرف دیگر فتحی معتقد است: «اگر بناست طبق قوانین و مقررات و با لحاظ کردن شرایط قانونی بخوایم چشم‌انداز این پروژه را ارزیابی کنیم، در حال حاضر نیازی به اجرا ندارد؛ «با توجه به این که مطالعات ارزیابی اثرات آن انجام نشده

سازمان محیط‌زیست با طرح انتقال آب خزر به سمنان موافقت و رئیس‌جمهوری برای اجرای آن اعلام آمادگی کرده است

سمنان بالاخره سیراب می‌شود؟

احمد همتی، نماینده سمنان در گفت و گو با «شهر وند»: طرح انتقال آب دریای خزر، طرحی است که بحث‌های محیط‌زیستی و قانونی‌اش را طی کرده و با تصمیم حاکمیت اجرا خواهد شد

فتحی، کارشناس منابع آب در گفت و گو با «شهر وند»: اگر واقعاً به نقطه‌ای برسیم که ناچار باشیم حتی به اندازه یک میلیون متر مکعب آب از دریای خزر به دامنه‌های جنوبی البرز منتقل کنیم، خراسان رضوی و تهران در اولویت خواهند بود

تصفیه ۲۰۰ میلیون مترمکعب آب انتقال آن برای مصرف شرب و صنعتی سمنان ایستاده بود، اما عیسی کلاتری،

اردیبهشت ماه دوسال پیش ۳۰ استاد برجسته محیط‌زیستی کشور در مخالفت با انتقال آب دریای خزر در نامه‌ای نوشته بودند: «این طرح، توجیه اقتصادی ندارد و ارزیابی جامع تخصصی و محیط‌زیستی نشده است.»

رئیس کنونی سازمان، حرفی از مخالفت نکرده است. در حالی که احیای دریاچه ارومیه از ابتدا یکی از مهمترین شعارهای دولت روحانی بوده، علاوه بر نمایندگان مجلس، کارشناس محیط‌زیست هم نسبت به تکرار سرنوشت این دریاچه برای دریای خزر هم ابراز نگرانی کرده‌اند. منتقدان از سویی تجربه‌های جهانی را

آب منطقه‌ای استان سمنان در این باره اعلام کرد که تدوین نهایی شدن سند توسعه آب استان سمنان عاملی شد که طرح‌های انتقال بین حوزه‌های آب در استان، از جمله انتقال آب دریای خزر توجیه پذیری داشته باشد. پیش از این نیز محمد رهبری، مجری طرح نمک زدایی و انتقال آب از دریای خزر به فلات مرکزی ایران گفته بود که طرح انتقال آب به فلات مرکزی شدنی است و این طرح دارای بخش‌های ویژه‌ای است که مطالعات آن انجام شده و از نظر فنی و اجرایی کاملاً قابل اجرا است.

در روزهای گذشته حسن روحانی، در سفرش به سمنان، در جمع مردم از اجرای آن گفت تا معلوم شود این بار اراده جدی تری پشت این کار وجود دارد و جنجال‌ها بار دیگر از سر گرفته شده است.

سیزده‌سال پیش برای نخستین بار این طرح در کارگروه بررسی تأمین آب استان سمنان تصویب و به دنبال آن مصوبه هیأت دولت در سال ۱۳۸۹ به وزارت نیرو ابلاغ شد و در نهایت ۶ سال پیش، شرکت توسعه منابع آب و نیروی ایران اجرای آن را به عهده گرفت. تا پیش از این سازمان حفاظت محیط‌زیست مقابل طرح نمک‌زدایی و

شهر وند | برخی متخصصان محیط‌زیست پیش از این گفته بودند انتقال آب خزر به سمنان غیر کارشناسی است، اما این بار رئیس‌جمهوری برای انجام آن اعلام آمادگی کرده. تخریب جنگل‌های هیرکانی، دامن‌زدن به خشکسالی، از بین رفتن تنوع زیستی و شوری و خشکیدن دریای خزر مواردی از تهدیداتی است که کارشناسان محیط‌زیست در مخالفت با اجرای این طرح عنوان کرده‌اند. با این که انتقال آب خزر به سمنان پیش از این هم منتقدانی داشت و حتی سازمان متولی حفاظت محیط‌زیست کشور هم با آن موافق نبود، اما حالا مورد حمایت این سازمان است. عیسی کلاتری، رئیس سازمان محیط‌زیست که یکی از حامیان این طرح است تا به حال کمتر درباره دلایل موافقتش صحبت کرده؛ او بهمن سال گذشته بود که در حاشیه جلسه کارگروه آلودگی هوای تهران گفت با اصل طرح انتقال آب خزر به سمنان مخالفی ندارد اما اجازه شیرین‌سازی آب در یاد شمال را نمی‌دهد. او آن زمان گفت که وزارت نیرو حق این‌ها را به این طرح اختصاص داده است.

همچنین ایرج حیدریان، مدیرعامل شرکت

”

طرح انتقال آب به سمنان، خدمت به اهالی آن نیست

محمد درویش | عضو هیأت‌علمی موسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع |

طرح انتقال آب دریاچه خزر به سمنان، در زمان ریاست معصومه ابتکار بر سازمان محیط‌زیست بررسی شد و در نهایت مورد تأیید قرار نگرفت. همان موقع دفتر ارزیابی سازمان محیط‌زیست اعلام کرد که ضرر‌های اجرای این طرح بیشتر از سودهای احتمالی آن است. زمانی که عیسی کلاتری، به‌عنوان رئیس این سازمان انتخاب شد، در همان هفته اول، به استاندار سمنان نامه نوشت و موافقتش را با اجرای این طرح اعلام کرد و گفت که اجرای آن هیچ‌اشکالی ندارد، در حالی که این طرح از نظر علمی به هیچ‌وجه، توجیه‌پذیر نیست. با اجرای

این طرح، ۵۰ میلیون مترمکعب آب از دریاچه خزر کشیده می‌شود و روانه سمنان می‌شود، در حالی که استاندار سمنان در دولت آقای احمدی‌نژاد اعلام کرده بود که اگر جلوی پرتی آب در کشاورزی را بگیریم، حدود ۵۰ میلیون مترمکعب آب صرفه‌جویی می‌شود و نیازی به انتقال این آب نیست. متأسفانه تفکری وجود دارد مبنی بر این که طرح انتقال آب از دریاچه خزر به سمنان اجرا شود و کسی نباید در برابر آن قدم کند. پیش از این، طرح‌های انتقال آب در اصفهان و یزد هم اجرا و بنشدن آن استان‌ها را تحت تأثیر قرار داده‌اند، به‌طوری که شرایط‌شان نسبت به قبل، بهتر که نشده، بدتر هم شد. حالا مردم یزد از نظر پدافند غیر عامل

“